

Daňové a právní zprávy

březen 2022

<u>Úvodník</u>	<u>02</u>	<u>Mezinárodní zdanění</u>	<u>04</u>	<u>Mezinárodní zdanění</u>	<u>06</u>	<u>Právo</u>	<u>08</u>
Na křižovatce zdanění		OECD vydává dokumenty pro veřejnou konzultaci k prvnímu pilíři		Pohled španělského správce daně na vznik stálé provozovny při práci z domova		Komplexní revize právní úpravy významné tržní síly na obzoru	
<u>Judikátové okénko</u>	<u>13</u>	<u>Judikátové okénko</u>	<u>15</u>	<u>Judikátové okénko</u>	<u>18</u>		
Zajímavý případ trestného činu zkrácení daně		Nejvyšší správní soud k síle důkazních prostředků získaných od daňových orgánů z jiných členských států EU v rámci mezinárodní spolupráce		Nejvyšší správní soud k přecenění záloh poskytnutých v cizí měně			

Libor Frýzek
libor.fryzek@cz.ey.com
+420 731 627 004

Na křižovatce zdanění

Svět stojí současně na několika strategických křižovatkách. Energie, udržitelnost, uspořádání v Evropě atd. Budu se ale držet svého kopyta a řešit jen křižovatku zdanění a směry, kterými se daňový svět a české daně vydají.

Poslední zpráva o činnosti finanční správy říká, že nejvíce daňových doměrků je v převodních cenách, odčitatelných položkách (čti neuznatelné náklady vč. služeb) a korunových dluhopisech. Korunové dluhopisy jako historicky nevýznamnou anomálii legislativní, praktickou i kontrolní nechám stranou. Tam, kde je nejvíce doměrků, tam logicky tráví státní správa i poplatníci nejvíce času. Pálíme všichni desítky, stovky, tisíce... hodin, abychom vyrobili dokumentaci a hráli si s více či méně srovnatelnými čísly s jediným cílem – určit, jestli daň odvedu v jedné, nebo druhé zemi. V lepším případě. V domácím prostředí dokonce možná jen řeším, jestli tutéž daň do téhož státního rozpočtu zaplatím v Teplicích, nebo v Karviné. Proto vyrábím dokumentaci v rozsahu desítek až stovek stran a postupuji podle metodologie, která sama o sobě má stovky stran a neustále bobtná. Pohledem teď a tady to jistě dává smysl, protože ekonomika a podnikání jsou stále složitější a výběr daní na to musí reagovat.

Podobné dobrodružství je druhý hit daňových kontrol – prokazování nákladů na služby. Náklad musí být vynaložen na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Mezi nákladem a příjmem musí být přímá a bezprostřední souvislost. Náklad musí být přiměřený. Musím prokázat, že jsem službu přijal, kdy a jak přesně, co jsem s ní udělal, k čemu jsem ji použil, a přesvědčit správce daně, že mi to k něčemu bylo. Krásná teorie, dává smysl, někteří poplatníci se snaží zneužívat, správce daně musí být přísný.

Praxe se vyvíjí, správci daně jsou stále přísnější a soudy je – optikou tady a teď – podporují. Soudy říkají: smlouva a faktura nestačí, obecný popis služeb také ne, chtěli bychom vidět konkrétní odpracovaný čas a konkrétní cenu konkrétní části služeb. Nešťastný poplatník s 1000+ stranami dokumentace v několika šanonech je poučen, že neprokázal, protože dokumentace je příliš obecná.

Už dnes bychom tedy měli vynakládat velmi materiální zdroje a čas jen na prokazování svých daňových tvrzení. Jinou přidanou hodnotu tato činnost nemá. Pokud zkusím extrapolovat současný vývoj, musíme logicky za několik (hodně? málo?) let dorazit do bodu, kdy už se to celé nevyplatí. Náklady na prokazování překročí zaplacenou daň.

Není tedy čas to nějak říznout a začít úplně znovu a jinak? Nebude tímto řezem třeba současná dvoupilířová reforma OECD? Zpočátku se bude týkat jen velkých poplatníků, ale nějak začít musíme. První pilíř by mohl být výhledově řešením. Spočítám zisk za celou skupinu a rozdělím ho po světě podle spotřeby/konečných zákazníků. Převodní ceny a služby ve skupině úplně ignoruji, protože mi stejně v konsolidaci vypadnou. Směr dobrý, světlo na konci tunelu, konec výroby monstrózní, neúčinné dokumentace. Bylo by to potřeba dotáhnout do konce. Dnes navrhovaný formát počítá s takovým rozdělením pouze u části zisku, zbytek ještě po staru.

Druhý pilíř se vydává opačným směrem. Řešme nejdříve konvenčními zbraněmi (a monštrózní dokumentací) zisk a daň zaplacenou společnostmi v jednotlivých zemích a pak někoho ve skupině přinuťme daň doplatit, pokud není za jurisdikci dostatečná. To nás převodních cen a prokazování nezabaví. Ale možná je to jen přechodné opatření, které nám pomůže překlenout období, než dotáhneme pilíř jedna.

Budoucnost ukáže, jestli si stále složitější svět uděláme pro daně ještě složitější, nebo budeme spíše hledat cestu zjednodušení a ušetřený čas věnujeme něčemu užitečnějšímu. Na té křižovatce stojíme teď.

Praxe se vyvíjí, správci daně jsou stále přísnější a soudy je - optikou tady a teď - podporují. Soudy říkají: smlouva a faktura nestačí, obecný popis služeb také ne, chtěli bychom vidět konkrétní odpracovaný čas a konkrétní cenu konkrétní části služeb.

Mezinárodní zdanění

Karel Hronek
karel.hronek@cz.ey.com
+420 731 627 065

OECD vydává dokumenty pro veřejnou konzultaci k prvnímu pilíři

OECD zveřejnila 4. a 18. února 2022 dva veřejné konzultační dokumenty týkající se prvního pilíře projektu OECD/G20 o řešení daňových výzev vyplývajících z digitalizace ekonomiky (tzv. projekt BEPS 2.0).

Jen pro připomenutí - koncept částky A v rámci prvního pilíře se bude vztahovat na nadnárodní podniky s celosvětovým obrátem nad 20 miliard EUR a ziskovostí nad 10 %. V rámci těchto pravidel bude 25 % „reziduálních zisků“, definovaných jako zisk přesahující 10 % tržeb, přiděleno tržním jurisdikcím (market jurisdictions), v nichž má nadnárodní podnik „nexus“.

Tyto konzultační dokumenty obsahují návrhy pravidel týkajících se (i) nexu a zdrojování tržeb [↗](#) a (ii) stanovení základu daně v rámci částky A. [↗](#)

První pilíř zahrnuje vypracování nových pravidel pro nexus a alokaci zisku, která přisuzují větší podíl práv na zdanění globálních zisků vybraných podniků tržním jurisdikcím prostřednictvím přístupu, kdy se nejprve určí globální zisky skupiny a poté se část těchto zisků přidělí tržním jurisdikcím pomocí vzorce založeného na tržbách. Výchozím bodem je konsolidovaná účetní závěrka skupiny. Návrh pravidel obsažených v konzultačním dokumentu stanoví podrobnosti o výpočtu základu daně, včetně daňově-účetních úprav či převodu ztrát.

Nová pravidla nexu se mají použít pouze pro účely určení, zda jurisdikce splňuje podmínky pro přerozdělení zisku podle částky A prvního pilíře. Podle návrhu

pravidel obsažených v konzultačním dokumentu se nexus v konkrétní jurisdikci určuje výhradně na základě tržeb, které v ní vznikají, a zdroj tržeb má být určen s použitím spolehlivého indikátoru nebo jako podpůrný nástroj stanoveného alokačního klíče. Pro různé kategorie tržeb, které jsou uvedeny v návrhu pravidel (např. prodej hotových výrobků, reklamní služby), jsou stanovena různá pravidla pro určení zdroje, indikátory a alokační klíče.

V konzultačních dokumentech je uvedeno, že se jedná o pracovní dokumenty vydané za účelem získání podnětů od zainteresovaných stran.

V případě otázek se prosím obraťte buď na autora článku, nebo na členy týmu, se kterými obvykle spolupracujete.

Konzultační dokumenty OECD k prvnímu pilíři obsahují návrhy pravidel týkajících se (i) nexu a zdrojování tržeb a (ii) stanovení základu daně v rámci částky A.

Lucie Říhová
lucie.rihova@cz.ey.com
+420 731 627 058

Pohled španělského správce daně na vznik stálé provozovny při práci z domova

Rozsáhlé využívání (přeshraničního) homeoffice v pandemické době vyvolalo intenzivní diskuse na téma vzniku stálé provozovny. Bližší informace k práci z domova ze zahraničí z pohledu daní nebo dopadů v oblasti sociálního a zdravotního pojištění jsme uváděli v našem článku [Práce z domova ze zahraničí – možné důsledky v oblasti daní, sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění](#).

Španělské generální daňové ředitelství (GDR) nedávno vydalo první rozhodnutí, které v souladu se standardy OECD (o aktualizované metodice jsme vás informovali zde - [OECD aktualizovaná metodika k dopadu Covid-19 na smlouvy o zamezení dvojímu zdanění](#)) poskytuje určité vodítko k posouzení vzniku stálé provozovny nejen během lockdownu, ale také po ukončení opatření týkajících se zákazu cestování.

V tomto (zatím nezveřejněném) rozhodnutí španělská daňová správa uzavřela, že během pandemie COVID-19 jednotlivci, kteří zůstávají doma a pracují na dálku, tak činí v důsledku mimořádné události, nikoli na základě požadavku podniku. Taková činnost postrádá dostatečnou míru trvalosti nebo kontinuity, a neměla by tak vést ke vzniku stálé provozovny.

Pokud zaměstnanec nadále pracuje z domova i po skončení omezujících opatření a zákazu cestování, je třeba dle španělské daňové správy testovat, zda má místo, kde je činnost společnosti vykonávána, určitý stupeň stálosti a zda

je dané společnosti k dispozici. V daném případě souhlasilo s neexistencí stálé provozovny zejména z těchto důvodů:

- ▶ činnost, kterou zaměstnanec dříve (ve Velké Británii) vykonával, se v důsledku jeho přesunu do Španělska nezměnila;
- ▶ stěhování do Španělska bylo čistě osobním rozhodnutím zaměstnance a britský zaměstnavatel po zaměstnanci nechtěl a ani nevyžadoval, aby se přestěhoval do Španělska z konkrétního obchodního důvodu;
- ▶ britská společnost nenesla žádné náklady způsobené pobytem zaměstnance ve Španělsku;
- ▶ britská společnost má kancelář ve Velké Británii, kterou mohl zaměstnanec nadále využívat k vykonávání své každodenní práce, aniž by musel být ve Španělsku.

Výše uvedené může být užitečné pro argumentaci i v jiných jurisdikcích, byť bude samozřejmě vždy záležet na postoji lokální daňové správy.

Více informací k rozhodnutí naleznete v článku [EY global Spain's Tax Authority issues ruling on remote workers and permanent establishments during and after COVID-19 restrictions.](#)

Pár praktických tipů navíc při určení, zda se jedná o stálou provozovnu nebo nikoliv, jsme shrnuli v našem článku [Praktické tipy při zkoumání stálých provozoven.](#)

V případě dotazů kontaktujte autorku článku nebo váš EY klientským tým, se kterým spolupracujete.

Pokud zaměstnanec nadále pracuje z domova i po skončení omezujících opatření a zákazu cestování, španělská daňová správa testuje, zda má místo, kde je činnost společnosti vykonávána, určitý stupeň stálosti a zda je dané společnosti k dispozici.

Právo

A person in a dark suit and white shirt is holding a magnifying glass over a white document. The background is a dark, textured blue.

Jan Turek
jan.turek@cz.eylaw.com
+420 704 865 112

Komplexní revize právní úpravy významné tržní síly na obzoru

Do 1. května loňského roku měla být do českého právního řádu transponována evropská směrnice č. 2019/633 o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v zemědělském a potravinovém řetězci („Směrnice“), přičemž takto implementovaná národní právní úprava měla být použitelná nejpozději již od 1. listopadu 2021.

Vztahy mezi odběrateli a dodavateli zemědělských a potravinářských produktů dosud upravuje zákon č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití („Zákon“), který byl naposledy významně novelizován počátkem roku 2016. V souvislosti s transposicí Směrnice se diskutovalo, jestli bude lepší novelizovat Zákon, anebo přijmout úplně novou právní úpravu. První varianta zvítězila a v minulých dnech byl po připomínkovém řízení (které proběhlo již v roce 2019) uveřejněn návrh novely Zákona.

Začneme jednou zdánlivou formalitou – novela změní název Zákona tak, že se nově bude nazývat „o významné tržní síle a nekalých obchodních praktikách při prodeji zemědělských a potravinářských produktů“. Tato změna mimo jiné odráží hlavní účel nové právní úpravy, tedy právě transposicí Směrnice.

Stěžejní pasáže Zákona budou komplexně zrevidovány – definice významné tržní síly, úprava náležitostí smlouvy a zejména úprava a vymezení nekalých obchodních praktik, které budou obecně zakázány.

Pro posouzení významné tržní síly bude nově – v souladu se Směrnicí – stanoveno pět obrátových pásem. Tak například v prvním pásmu bude disponovat významnou tržní silou odběratel, jehož roční obrat přesahuje 2.000.000 EUR, a to ve vztahu k dodavateli, jehož roční obrat nepřesahuje 2.000.000 EUR; v posledním pásmu pak bude odběratel, jehož roční obrat přesahuje 350.000.000 EUR, vůči dodavateli, jehož roční obrat přesahuje 150.000.000 EUR, ale nepřesahuje 350.000.000 EUR. Uvedená pásma mají akcentovat ochranu malých a středních podniků. Pro posouzení splnění konceptu významné tržní síly se nadále bude zkoumat pouze výše ročního obratu odběratele a jeho dodavatelů, která vyjadřuje jejich relativní vyjednávací sílu a současně jim poskytuje předvídatelnost ohledně jejich práv a povinností. Z uvedených pásem je zřejmé, že zákonné ochrany před nekalými obchodními praktikami nebude požívat dodavatel, který dosáhne obratu 350 milionů EUR, ani dodavatel, který má vyšší obrat než odběratel nebo je ve stejném obrátovém pásmu jako odběratel.

Není bez zajímavosti, že významnou tržní sílu má i odběratel, kterým je stát, územní samosprávný celek, jiná právnická osoba veřejného práva nebo jejich sdružení, vůči dodavateli, jehož roční obrat nepřesahuje 350.000.000 EUR.

Zákon bude i po novele stanovovat požadavky na náležitosti smlouvy uzavírané mezi odběratelem a dodavatelem. Kromě již dnes požadované písemné formy a zásady maximálně 30denní lhůty splatnosti bude muset smlouva obsahovat mimo jiné specifikaci služby související s prodejem zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků (bude-li ujednána), která je přijímána nebo poskytována, a to pokud jde o předmět a rozsah takové služby, ceny za tuto službu nebo způsobu jejího určení, způsobu její úhrady, doby splatnosti a odhadu nákladů, a také podklad, na jehož základě k takovému odhadu odběratel s významnou tržní silou dospěl. Další požadavek na obsah smlouvy se týká specifikace nákupní akce, odhadovaného množství zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků, kterých se bude nákupní akce týkat, včetně kupní ceny za tyto produkty nebo výrobky a doby trvání nákupní akce.

Patrně nejzásadnější změnou projde úprava nekalých obchodních praktik (doposud v Zákoně pojmově upravených jako „zneužití významné tržní síly“). Zákon bude kromě klasické generální klausule zakazující uplatňování nekalých obchodních praktik nově obsahovat úplný (taxativní) výčet jejich skutkových podstat (doposud byl výčet skutkových podstat zneužití významné tržní síly pouze demonstrativní, a tedy bylo vždy na posouzení dozorového orgánu, zda i jiným než v Zákoně předvídaným jednáním nedošlo ke zneužití významné tržní síly). Tato změna tedy do značné míry zesílí právní jistotu odběratelů i dodavatelů.

Některé nekalé obchodní praktiky budou zakázány vždy; některé pouze v případě, že před zahájením dodávek zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků nebo poskytnutím souvisejících služeb nebyly podmínky jejich dodávek nebo poskytnutí písemně sjednány. Pro příklad níže uvedme alespoň některé skutkové podstaty nekalých obchodních praktik (některé jsou shodné s těmi, které Zákon uvádí i dnes), které budou podle Zákona postizitelné jako přestupek. Dlužno dodat, že autorům návrhu novely

Zákona se v publikovaném znění bohužel nepovedlo odstranit nebo alespoň vylepšit některé formulace, které v dosavadní praxi přinášely nebo přinášejí interpretační problémy a v některých případech jsou dokonce předmětem šetření ze strany dozorového orgánu.

Odběratel s významnou tržní silou se vždy dopustí nekalé obchodní praktiky např.

- ▶ sjednáním nebo uplatněním smluvních podmínek, které vytvářejí výraznou nerovnováhu v právech a povinnostech smluvních stran v neprospěch dodavatele;
- ▶ uplatněním nebo získáním platby, slevy nebo jiného plnění, jejichž výše, předmět a rozsah poskytovaného protiplnění za tuto platbu, slevu nebo jiné plnění nebyly písemně sjednány před zahájením dodávek nebo zpracováním produktů nebo poskytnutím souvisejících služeb, ke kterým se platba, sleva nebo jiné plnění vztahuje;
- ▶ nerovným zacházením s dodavatelem spočívajícím ve sjednání nebo uplatnění rozdílných smluvních podmínek pro nákup nebo prodej produktů nebo pro poskytování souvisejících služeb při srovnatelném plnění, bez spravedlivého důvodu;
- ▶ svévolnou změnou smluvních podmínek nákupu nebo prodeje produktů týkajících se četnosti, způsobu, místa, načasování nebo množství jednotlivých dodávek, norem jakosti, platebních podmínek nebo cen nebo podmínek poskytovaných souvisejících služeb, jakož i ujednáním tuto změnu umožňujícím;
- ▶ vázáním souhlasu s uzavřením smlouvy o nákupu nebo prodeji produktů nebo poskytnutím souvisejících služeb na podmínku odběru dalšího plnění;
- ▶ vyžadováním platby nebo jiného plnění, které nesouvisejí s nákupem nebo prodejem produktů nebo s poskytováním souvisejících služeb nebo které jsou nepřiměřené hodnotě poskytnutých služeb;

- ▶ hrozbou nebo uplatněním odvetných opatření v případě, kdy dodavatel odběratele s významnou tržní silou využívá svá smluvní nebo zákonná práva; nebo
- ▶ sjednáním nebo uplatněním práva na vrácení nakoupených produktů, bez toho, aby odběratel s významnou tržní silou za neprodané produkty nebo za jejich odstranění zaplatil.

Pokud před zahájením dodávek zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků nebo poskytnutím souvisejících služeb nebyly písemně sjednány podmínky takových dodávek nebo služeb, bude za nekalou obchodní praktiku odběratele s významnou tržní silou považováno také sjednání nebo uplatnění platby nebo jiného plnění

- ▶ na celkovou nebo částečnou úhradu nákladů na slevu produktů prodávaných odběratelem v rámci propagace;
- ▶ za reklamu na produkty poskytnutou odběratelem; nebo
- ▶ za pracovníky zajišťující úpravu prostor pro prodej zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků.

Je obtížné odhadovat, kdy bude novela Zákona schválena; navrhovaná účinnost je prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení. Osud novely budeme nadále sledovat a o legislativním vývoji vás budeme informovat.

V případě zájmu o podrobnější informace se prosím obraťte na autora článku nebo na další členy advokátní kanceláře EY Law či týmu EY, se kterými spolupracujete.

Významná tržní síla a nekalé obchodní praktiky při prodeji zemědělských a potravinářských produktů v dohledné době doznají nové zákonné úpravy. Návrhem novely zákona o významné tržní síle se zásadně mění jak samotné vymezení významné tržní síly, tak i katalog zakázaných nekalých obchodních praktik ve vztazích mezi odběrateli s významnou tržní silou a jejich dodavateli.

Judikátové okénko

Jakub Tměj
jakub.tmej@cz.ey.com
+420 735 729 372

Tomáš Stacho
tomas.stacho@cz.ey.com
+420 737 213 824

Zajímavý případ trestného činu zkrácení daně

Tentokrát bychom vás chtěli upozornit na zajímavý případ trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby. Věc rozhodoval v prvním stupni Městský soud v Praze a nedávno na něj navázal odvolacím rozhodnutím Vrchní soud v Praze.

V dané věci byly dvě fyzické osoby odsouzeny za krácení daně, jelikož dle názoru soudů jejich vinou dvě kyperské společnosti nepodaly v České republice příznání k dani z příjmů právnických osob a neuhradily související daň (ve výši necelých 30 mil. Kč). Kyperské společnosti dosáhly příjmů z prodeje podílu v české korporaci, když obě během roku 2015 nakoupily a prodaly akcie české korporace (nejprve mezi sebou a následně třetí straně). Hodnota majetku obchodované české společnosti byla tvořena z cca 90 % pozemky v České republice.

Zdanění v ČR

Nárok České republiky na zdanění příjmů z prodeje podílu v české obchodní korporaci realizovaných cizími daňovými rezidenty obecně plyne ze zákona o daních z příjmů (§ 22 odst. 1 písm. h¹). S ohledem na načasování obchodů nebyl ani v jednom případě splněn 12měsíční časový test pro osvobození příjmů z prodeje dceřiné společnosti.

V daném případě nevyloučila českou daň ani příslušná smlouva o zamezení dvojímu zdanění. Článek 13 Smlouvy o zamezení dvojího zdanění mezi Kyperskou republikou a Českou republikou totiž umožňuje zdanit příjem z prodeje obchodního podílu ve státě zdroje, pokud hodnota prodávaného podílu plyne z více než 50 % z nemovitého majetku umístěného ve státě zdroje.²

Trestní odpovědnost fyzických osob

V daném případě stojí za pozornost, že odsouzené fyzické osoby nebyly v postavení statutárních orgánů ani přímých vlastníků dotčených společností.

Městský soud připomněl, že pachatelem daňového trestného činu může být nejen přímo dotčený daňový subjekt, resp. jeho statutární zástupce, ale kdokoliv, kdo svým úmyslným jednáním způsobí zkrácení daně, resp. se společně s dalšími osobami vědomě podílí na zkrácení daně (tj. daň není vyměřena vůbec nebo je vyměřena v nižší než zákonné výši).

¹ Od roku 2009 se nemusí jednat o příjem z úhrady od českého daňového rezidenta, postačí, že je prodáván podíl v české korporaci.

² Podobným pravidlům ve smlouvách o zamezení dvojímu zdanění jsme se nedávno věnovali v našem alertu „Příběhy z praxe – prodej akcií a smlouvy o zamezení dvojímu zdanění“, dostupný [zde](#).

V souzené věci byl za pachatele s větším podílem na trestném činu označen partner české advokátní kanceláře, který v dotčených společnostech formálně vůbec nefiguroval. Podle městského soudu však nebylo pochyb o tom, že tyto společnosti fakticky řídil. Na uvedeném přitom dle soudu nic nemění, že se advokát ze své činnosti pravděpodobně zodpovídal další, v pozadí stojící osobě. Městský soud v Praze popsali pozici obžalovaného následovně:

„(...) obžalovaný se choval tak, jako se ke společnosti chová její hlava, nejpřednější představitel, lhostejno, zda se nazývá ředitel nebo jednatel či předseda statutárního orgánu. Byl to obžalovaný, kdo činil zásadní rozhodnutí, kdo rozhodoval o výši odměn a provizí /a s kým byly tyto odměny a provize vyjednávány/, kdo rozhodoval o úhradách service providerům, a to zcela autonomně, ihned, bez potřeby kooperace či konzultace, kdo rozhodoval o tom, jaká částka a z jakého titulu se bude na tu kterou společnost fakturovat, byl to obžalovaný, kdo rozhodoval a akceptoval návrhy na fakturaci finančních částek bez jakéhokoli ekonomického opodstatnění (...)“

Druhý pachatel byl dle Městského soudu tzv. bílým koněm, který kyperské společnosti založil, nepřímo je vlastnil a zajistil jejich formální správu kyperskými společnostmi specializujícími se mj. na služby zajištění kyperských statutárních orgánů. Současně nechal vzniknout výše uvedený formální a zdánlivě zastřený vztah mezi prvním pachatelem a kyperskými entitami.

Prokazování viny obou pachatelů probíhalo z velké části obsáhlými prostorovými odposlechy. Městský soud přitom potvrdil, že získání zvukových záznamů bylo zákonné, ačkoliv původně byly odposlechy pořízeny v jiné trestní věci a probíhaly v advokátní kanceláři prvního z obžalovaných.

Důkazní prostředky dále zahrnovaly zjištění ze sledování poštovních zásilek advokátní kanceláře a výslechy svědků, včetně kyperských osob vykonávajících činnost statutárních orgánů dotčených společností.

Závěr

Oba obžalovaní byli městským soudem odsouzeni k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 5 let a k peněžitému trestu ve výši 3 mil. Kč, resp. 0,5 mil. Kč. Vrchní soud rozhodnutí o vině potvrdil a trest pro obžalovaného advokáta dokonce zpřísnil na 6 let odnětí svobody, peněžitý trest zvýšil na 3,65 milionů Kč a přidal zákaz výkonu advokacie na 10 let.

Uvedený případ je dle našeho názoru významný, jelikož za krácení daně zahraničních společností byly pravomocně odsouzeny české fyzické osoby, v případě hlavního z pachatelů dokonce bez formální vazby na tyto společnosti.

Je také vhodné zmínit, že odsouzení nebránila skutečnost, že český správce daně zkrácenou daň kyperským společenstvem nedoměřil. Z okolností se zároveň zdá, že způsob provedení transakce nebyl primárně motivován daňovými plánováními, spíše se jednalo o hrubé podcenění a zanedbání základních daňových povinností.

Pokud budete mít k výše uvedenému tématu jakékoliv otázky, obraťte se prosím na autory článku nebo na náš poradenský tým, se kterým spolupracujete.

Městský soud připomněl, že pachatelem daňového trestného činu může být nejen přímo dotčený daňový subjekt, resp. jeho statutární zástupce, ale kdokoliv, kdo svým úmyslným jednáním způsobí zkrácení daně, resp. se společně s dalšími osobami vědomě podílí na zkrácení daně.

Ivana Krylová
ivana.krylova@cz.ey.com
+420 731 627 005

Nejvyšší správní soud k síle důkazních prostředků získaných od daňových orgánů z jiných členských států EU v rámci mezinárodní spolupráce

Nejvyšší správní soud (NSS) zamítl kasační stížnost obchodníka se zbožím (stěžovatel) (rozsudek NSS [ZDE](#)) proti rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové (KS) (rozsudek KS [ZDE](#)), kterým KS zamítl žalobu stěžovatele proti rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství (OFŘ) ve věci procesního postupu daňových orgánů při výměně informací v rámci mezinárodní spolupráce.

NSS uzavřel, že není bez dalšího nutné, aby český správce daně prováděl jakékoli další vlastní šetření nebo speciální dokazování jen proto, aby vnesl informace získané od daňových orgánů z jiných členských států do českého daňového řízení. Takové podklady naopak může využít jako jakékoli jiné důkazní prostředky v souladu s daňovým řádem³.

Skutkový stav

Správce daně stěžovateli doměřil DPH a uložil penále z titulu nesplnění podmínek při pořízení a dodání zboží formou třístranného obchodu⁴ a dále při dodání zboží do jiného členského státu⁵.

Správce daně v rámci rozhodování spoléhal, mimo jiné, na informace získané na základě žádosti o mezinárodní spolupráci podle čl. 7 nařízení

³ § 93 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád

⁴ § 17 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

⁵ § 64 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

Rady (EU) č. 904/2010, o správní spolupráci a boji proti podvodům v oblasti DPH (nařízení).⁶

Podle nařízení sdělí dožádaný orgán jiného členského státu veškeré relevantní informace, které získá nebo má k dispozici, jakož i výsledky správních šetření ve formě zpráv, výkazů a jakýchkoli jiných dokumentů nebo ověřených opisů či výpisů z nich. Tyto informace pak mohou příslušné orgány členského státu dožadujícího orgánu použít jako důkazní prostředky stejným způsobem jako obdobné dokumenty, které poskytli jiný orgán členského státu dožadujícího orgánu.

Stěžovatel brojil proti procesnímu postupu daňových orgánů, které podle něj pouze mechanicky převzaly závěry polské daňové správy, aniž by se jimi blíže zabývaly a vedly ohledně nich vlastní šetření či dokazování.

Stěžovatel směřoval námitky jak proti samotnému postupu při výměně informací a jejich využití v českém daňovém řízení, tak proti jejich obsahu.

Ze závěrů NSS

NSS neshledal žádná pochybení daňových orgánů při výměně informací. Nicméně korigoval úvahy OFŘ i KS ohledně jejich využití v českém daňovém řízení, nikoli však v míře, která by způsobila nezákonnost rozhodnutí.

(i) Důkazní síla informací získaných v rámci mezinárodní spolupráce

NSS dovodil, že k využití informací a podkladů získaných v rámci výměny informací dle nařízení není bez dalšího nutné, aby český správce daně prováděl jakékoli další vlastní šetření nebo speciální dokazování jen proto, aby vnesl takto získané informace do českého daňového řízení. Naopak tyto podklady může český správce využít jako jakékoli jiné důkazní prostředky.

NSS nicméně zdůraznil, že zahraniční daňové orgány nemohou pouze sdělit výsledek vlastního šetření, aniž by uvedly své postupy, zdroje svých informací nebo poskytly související podklady. Informace z mezinárodního dožádání v rovině pouhého sdělení výsledku šetření bude mít omezenou důkazní hodnotu a její využití bude pouze ve spojení s jinými důkazy.

Dle NSS správce daně nezískal z Polska jen blíže neověřitelné a nepodložené informace, ale relativně velké množství konkrétních podkladů, které byly součástí veřejné části daňového spisu. Stěžovatel do nich prostřednictvím svého zástupce nahlížel a pořizoval kopie. K podkladům se mohl vyjádřit, případně navrhnout doplnění dokazování.

U části zjištění polské daňové správy doplňující informace a podklady osvědčující postup a závěry polských orgánů chyběly. NSS proto rozlíšil závěry na dostatečně a nedostatečně podložené. Dle NSS mohly daňové orgány postupovat pečlivěji. Tyto výtky však neznamenají, že by se dopustily pochybení, které by způsobilo nezákonnost rozhodnutí. I bez výměny informací s polskými orgány totiž daňová správa dospěla k závěru, že stěžovatel neprokázal dodání do Polska. Závěry polské a maďarské daňové správy pak tento závěr potvrzovaly.

(ii) Prokazování přeshraničních dodávek

NSS připomněl, že základním znakem osvobozeného dodání do jiného členského státu je jeho skutečné, nikoli pouze formální přemístění. Důkazní břemeno pak tíží daňový subjekt. Je na něm, jakými prostředky důkazní břemeno unese. S odkazem na jiný svůj nedávný rozsudek (ZDE) pak uvedl, že neúplně vyplněné CMR listy mají sníženou vypovídací hodnotu. Nadto i formálně perfektní doklady mohou být zpochybněny.

⁶ Nařízení upravuje v oblasti DPH postupy pro spolupráci a výměnu informací daňových orgánů z různých členských států EU. Neobsahuje žádná konkrétní práva osob povinných k dani. Je přímo aplikovatelné.

V daném případě bylo třeba prokázat nejen to, že se přepravované zboží ocitlo na polské hranici nebo směřovalo dále do Polska, ale že tam bylo skutečně dodáno. Žádný z navrhovaných důkazů však tuto skutečnost neprokázal.

(iii) Přítomnost při provádění šetření / neprovedení výsledku svědka

NSS uvedl, že stěžovatel nemá obecné právo být přítomen u šetření daňové správy jiného členského státu. Platí však závěry ohledně přítomnosti daňového subjektu u výsledku svědka prováděného v zahraničí.⁷

Český správce daně se nepokoušel přítomnost stěžovatele u výsledku svědka zajistit, což by měl. To nebrání tomu, aby daňové orgány nebo správní soudy záznamům nebo informacím z takového výsledku přisoudily omezenou důkazní hodnotu. Stěžovatelova neúčast na výsledku však ještě nevrhá stín na výměnu informací.

NSS se zabýval také námitkám proti neprovedení výsledku svědků.

V případě zahraničního svědka se termín svědecké výpovědi posouval a ani napotřetí se svědek nedostavil. Dle NSS nemusí správce daně návrhu na provedení svědecké výpovědi vyhovět, pokud se svědek zdržuje v cizině a zjevně se nehodlá do Česka k výsledku dostavit.

Obdobně neprovedení výpovědi zaměstnankyně celní agentury, která pomáhala stěžovateli s proclením zboží v ČR, aniž by byla u samotné dopravy zboží z ČR do Polska, nemohla dle NSS skutečné přemístění zboží do jiného členského státu logicky osvědčit.

NSS uzavřel, že daňová správa dospěla k přesvědčivému závěru o nesplnění podmínek pro třístranný obchod a osvobozené dodání zboží do jiného členského státu, neboť se opřela o relevantní a dostatečně podložené závěry, včetně informací od polské finanční zprávy.

Informace, které česká daňová správa získá v rámci mezinárodního dožádání, mají relevantní důkazní sílu do té míry, pokud jsou řádně odůvodněny a podpořeny podklady a zdrojovými informacemi. V opačném případě mají limitovanou důkazní hodnotu a musí být podpořeny dalšími důkazy. V případě šetření ze strany daňových orgánů doporučujeme pečlivé prostudování daňového spisu a včasné navržení doplnění dokazování.

Pokud budete mít k uvedenému tématu otázku, obraťte se na autorku článku nebo na náš poradenský team, se kterým spolupracujete.

NSS uzavřel, že není bez dalšího nutné, aby český správce daně prováděl jakékoli další vlastní šetření nebo speciální dokazování jen proto, aby vnesl informace získané od daňových orgánů z jiných členských států do českého daňového řízení.

⁷ C-276/12 Sabou

Radek Matušík
radek.matustik@cz.ey.com
+420 603 577 841

Jakub Tměj
jakub.tmej@cz.ey.com
+420 735 729 372

Nejvyšší správní soud k přecenění záloh poskytnutých v cizí měně

V tomto článku vám přinášíme rozhodnutí NSS ve věci přečehování záloh poskytnutých v cizí měně. O předcházejícím rozsudku krajského soudu jsme vás informovali dříve [ZDE](#).

Jádrem sporu byla v dané věci otázka, zda je poplatník povinen k rozvahovému dni přecenit zálohu na pořízení dlouhodobého majetku, kterou dodavatel uhradil v cizí měně. Případný kurzový rozdíl by ovlivňoval základ daně v daném období.

NSS zamítl kasační stížnost Odvolacího finančního ředitelství. Odmítl jeho argumentaci, že vzhledem k existenci rizika neuskutečnění zálohované transakce je až do okamžiku její faktické realizace nutné poskytnuté zálohy považovat za pohledávky, a jako takové je k rozvahovému dni přecenit.

NSS se ztotožnil s výkladem krajského soudu, resp. poplatníka, že povinnost přečehovat aktiva dává smysl pouze tehdy, má-li vývoj kurzu vliv na budoucí hodnotu těchto aktiv.

To podle NSS obecně není případ uhrazené zálohy na pořízení dlouhodobého majetku, která ve své podstatě tvoří dílčí část úhrady celkové pořizovací ceny majetku. Faktická realizace zálohované transakce

totiž v praxi stále ještě představuje nejběžnější způsob vyústění obchodního případu. Uvedený postup tak dle NSS nejlépe odpovídá základnímu principu věrného a poctivého obrazu účetnictví.

K přecenění poskytnutých záloh by dle NSS bylo možné přistoupit pouze za situace, kdy by bylo vysoce pravděpodobné, že v konkrétním případě k dodání majetku nedojde a poskytnutá záloha bude vrácena (indikací může být prodlení v dodání či vedení sporu s dodavatelem).

Výklad NSS odpovídá závěrům Interpretace [Národní účetní rady I-43](#) na stejné téma (informovali jsme vás [ZDE](#)). Některé její části NSS v odůvodnění rozsudku cituje. Pro úplnost doplňujeme, že [Národní účetní rada nedávno vydala Interpretaci I-47](#), v které stejné principy aplikuje také na zálohy přijaté (informovali jsme vás [ZDE](#)).

Ačkoliv v daném případě nebyl dopad na základ daně materiální, z obecného pohledu se jedná o významné soudní rozhodnutí s dopadem na praxi celé řady poplatníků. Proto jsme rádi, že jsme společně s kolegy v EY mohli klienta zastupovat u krajského soudu a formulovat argumentaci u NSS.

Pokud budete mít k výše uvedenému tématu jakékoliv otázky, obraťte se prosím na autory článku nebo na náš poradenský tým, se kterým spolupracujete.

K přecenění poskytnutých záloh by dle NSS bylo možné přistoupit pouze za situace, kdy by bylo vysoce pravděpodobné, že v konkrétním případě k dodání majetku nedojde a poskytnutá záloha bude vrácena (indikací může být prodlení v dodání či vedení sporu s dodavatelem).

V případě jakýchkoliv dotazů se prosím obraťte na svého kontaktního partnera nebo manažera.

Zdanění společnosti

Jan Čapek +420 731 627 002
Libor Frýzek +420 731 627 004
Ondřej Janeček +420 731 627 019
René Kulínský +420 731 627 006
Lucie Říhová +420 731 627 058
Jana Wintrová +420 731 627 020

DPH a cla

Stanislav Kryl +420 731 627 021

Zdanění fyzických osob

Martina Kneiflová +420 731 627 041

Právo

Ondřej Havránek +420 703 891 387

EY

+420 225 335 111
ey@cz.ey.com
www.ey.com/cz

Přihlášení k odběru

Pokud si přejete, aby naše daňové a právní zpravodajství dostával na e-mail i někdo z Vašich kolegů či známých, prosím přepošlete mu tento e-mail a může se přihlásit k odběru [zde](#).

Odhlášení z odběru

Nepřejete-li si odebrat Daňové a právní zprávy EY, prosím kontaktujte Elišku Rozsivalovou: eliska.rozsivalova@cz.ey.com.

EY | Building a better working world

Smyslem EY je přispívat k tomu, aby svět fungoval lépe. Proto pomáháme klientům, našim zaměstnancům i širšímu společenství vytvářet dlouhodobé hodnoty a posilovat důvěru v kapitálové trhy.

Týmy odborníků EY, vybavené nejmodernějšími technologiemi, působí ve více než 150 zemích celého světa - provádějí audity a poskytují klientům širokou poradenskou podporu, která jim umožňuje růst, transformovat se a efektivně fungovat.

Naši auditoři, konzultanti, právní a daňoví poradci i odborníci na strategické a transakční poradenství si kladou ty správné otázky a dokážou najít ty správné odpovědi na složité problémy dnešního světa.

Název EY zahrnuje celosvětovou organizaci a může zahrnovat jednu či více členských firem Ernst & Young Global Limited, z nichž každá je samostatnou právnickou osobou. Ernst & Young Global Limited je britská společnost s ručením omezeným garancí, která neposkytuje služby klientům. Informace o tom, jak EY shromažďuje a používá osobní údaje, a o právech fyzických osob stanovených právními předpisy o ochraně osobních údajů jsou k dispozici na ey.com/privacy. Členské firmy EY neposkytují právní služby v zemích, kde to zákon neumožňuje. Podrobnější informace o naší organizaci najdete na našich webových stránkách ey.com.

© 2022 Ernst & Young, s.r.o. | EY Law advokátní kancelář, s.r.o.
Všechna práva vyhrazena.

ED None

Tento materiál má pouze všeobecný informační charakter, na který není možné spoléhat se jako na poskytnutí účetního, daňového ani jiného odborného poradenství. V případě potřeby se prosím obraťte na svého konkrétního poradce.

ey.com

Víte, že?

- ▶ Ministerstvo financí chystá novelu řešící některé daňové dopady pomoci mířící na Ukrajinu? [↗](#)
- ▶ Poslanci schválili zákon o panevropském osobním penzijním produktu? [↗](#)
- ▶ Evropská komise navrhuje prodloužení dvou mechanismů boje proti daňovým podvodům? [↗](#)
- ▶ Poslanci schválili novelu zákona o spotřebních daních? [↗](#)
- ▶ Parlamentu byly předloženy smlouvy o sociálním zabezpečení mezi ČR a Brazílií, resp. Bosnou a Hercegovinou, resp. Mongolskem? [↗](#) [↗](#) [↗](#)